

Til beslutningsforslag nr. B 47. Betænkning afgivet af udvalget om offentlige arbejder den 18. februar 1983

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om fremrykning af bygning af 2 færger til Århus-Kalundborg overfarten

(Styrkelse af beskæftigelsen på danske skibsværfter)
[af Erling Jensen (S) m.fl.]

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i nogle møder og har herunder haft samråd med ministeren for offentlige arbejder, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Helsingør kommune, borgmesteren,
Helsingør skibsværft, kriseudvalget,
Højreby kommune, borgmesteren,
Kollektiv Trafik Forbund, fjerntrafikudvalget,
Nakskov kommune, borgmesteren,
Nakskov skibsværft, Fællesklubben,
Ravnsborg kommune, borgmesteren, og
Rudbjerg kommune, borgmesteren.

Herefter indstiller et *mindretal* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) forslaget til *vedtagelse uændret*, idet mindretallet er af den opfattelse, at de truende masseafskedigelser og faren for en permanent lukning af skibsværfterne i Helsingør og Nakskov kun kan undgås, hvis de to færger omgående beordres på de to kriseramte værfter.

Samtidig påpeger mindretallet, at mere end 10.000 medarbejdere på værfterne og på virksomheder, der er afhængige af værfternes situation, meget hurtigt vil blive arbejdsløse, hvis ikke værfterne uden yderligere forsinkelse kan opnå en ordre, hvis bygning hurtigt kan påbegyndes.

Mindretallet indstiller derfor, at man anvender det af DSB næsten færdiggjorte færgeprojekt, og finder, at DSB har et så omfattende kendskab til bygning af færger af den

ne art og deres prisfastsættelse, at man vil være i stand til selv at finde frem til en både for samfundet og for værfterne rimelig pris for arbejdet i denne helt ekstraordinære situation, hvor to af de værfter, der har den største ekspertise i færgebyggeri, trues af lukning med næsten uoverskuelige skadevirkninger ikke alene for de 10.000, der i givet fald bliver ledige, men overalt i de to bysamfund, hvor værfterne er placerede.

Mindretallet henstiller, at man på denne baggrund undgår at forsinke beordringen gennem en licitation, der ifølge ministeren for offentlige arbejder yderligere vil udsætte denne med ca. 2 måneder.

Konklusionen af mindretallets indstilling er, at hvert af de to værfter, så hurtigt det overhovedet er teknisk muligt, tilbydes en færgeordre til en af DSB godkendt pris, der giver sædvanlig dækning for normale byggeomkostninger og normal fortjeneste. Hvis et af de to værfter efter at have modtaget tilbuddet måtte give afkald på at påtage sig byggeriet, indstiller mindretallet, at begge færger bygges på det andet værft.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis, venstres og centrum-demokraternes medlemmer af udvalget) mener ikke, det er økonomisk forsvarligt at igangsætte de to færger på nuværende tidspunkt, da de nusejlende færger på ruten er i stand til at klare sejladsen i adskillige år. Mindretallet kan derfor ikke medvirke til at gennemføre beslutningsforslaget.

Mindretallet har – for det tilfældes skyld, at forslaget skulle blive vedtaget – stillet ændringsforslag, der medfører, at de pågældende færger udbydes i licitation mellem de danske værfter, der er i stand til at påtage sig arbejdet.

Et *trede mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) udtaler følgende:

Ved førstebehandlingen af forslaget blev det fra socialistisk folkepartis side sagt, at en undersøgelse om bygning af 3 mindre færger måske var at foretrække ud fra trafikpolitiske hensyn, da der derved kunne opnås en bedre fleksibilitet ved flere afgang og ankomster fra henholdsvis Århus og Kalundborg, hvilket ville medføre afgang hver tredje time. Ligeledes er det især den kollektive persontrafik, som der er behov for på færgeoverfarterne mellem øst-vest-Danmark, mens der er rigeligt med plads til biler undtagen på de helt store ud- og hjemrejsedage. Også problemerne ved ilandkørslen i de to pågældende byer kan give problemer med store bilfærger.

Under førstebehandlingen fremførtes det også, at man ikke fra socialistisk folkepartis side vil forsinke byggeriet, da der er et akut behov for hjælp til de to truede værfter i Naskov og Helsingør; derfor kan socialistisk folkeparti også støtte, at det bliver disse to værfter, der får ordren til en af DSB godkendt pris.

Socialistisk folkeparti kan på grund af tidspresset derfor godkende forslaget, selv om ikke alle problemerne er blevet belyst på grund af tidspresset.

Mindretallet indstiller herefter forslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *fjerde mindretal* (fremskridtspartiets

medlemmer af udvalget) kan ikke medvirke til beslutningsforslagets gennemførelse.

Mindretallet har dog stillet nedenstående ændringsforslag om åben licitation.

De færger, der for øjeblikket besejler ruten, kan bruges flere år endnu, og det er en meget besynderlig opfattelse, når nogen tilsyneladende tror, at Danmarks økonomiske og arbejdsmæssige problemer løses ved at bruge flere penge til unødvendige ting.

Et *femte mindretal* (det radikale venstres medlem af udvalget) indstiller forslaget til *vedtagelse*, og redegør i øvrigt for sin stilling til det af mindretallet stillede ændringsforslag ved 2. (sidste) behandling.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* Burgdorf (KF), Finn Jørgensen (KF), Povl Brøndsted (V), Lennart Larson (V), Dohrmann (FP), Ove Jensen (FP), Hahn (CD) og Nør Christensen (CD)):

Til teksten

Efter 1. pkt. indsættes som nyt punktum:
»Tilbud gives ved åben licitation.«

Bemærkninger

Ved åben licitation sikrer man sig, at omkostningerne i forbindelse med bygningen af færgerne bliver markedspriser. At favorisere et eller to værfter er ud fra flere betragtninger ikke hensigtsmæssigt. For det første kan ingen garantere, at prisen er den rigtige, når man ikke har noget at sammenligne med, og for det andet er det ikke rimeligt, at andre værfter, der måske er mere effektive og aktive, udsættes for den behandling at blive skubbet til side.

Burgdorf (KF) Finn Jørgensen (KF) Povl Brøndsted (V) Lennart Larson (V)

Dohrmann (FP) fmd. Ove Jensen (FP) Hahn (CD) Nør Christensen (CD)

Normann Andersen (S) Erenbjerg (S) J. K. Hansen (S) Lerke (S) Otto Mørch (S)

Søgaard (S) Bilgrav-Nielsen (RV) nfm. Tommy Dinesen (SF) Ole Henriksen (SF)

Partierne VS og KrF havde ikke medlemmer i udvalget.